

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๕
วันอังคารที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ ห้องรับรอง ๑ - ๒ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม	ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๒. นายศิระชัย โชติรัตน์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๔. นายแสวง บุญมี	รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ
๕. นายวัลลภ ตังคณานุก์	โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๖. นายคำคุณ สิทธิสมาน	โฆษกและที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๗. พลเอก ไตรรัตน์ รังคะรัตน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๘. นางนิพัทธา อมรรัตน์เมธา	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๙. พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๑๐. ศาสตราจารย์สนิท อักษรแก้ว	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๑๑. นายสุรชัย ภูประเสริฐ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๑๒. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๑๓. พลเอก ภาณุวัชร นาควงษ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๑๔. พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ
๑๕. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ	
๑๖. พลเรือโท สนธยา น้อยฉายา	
๑๗. พลโท สมโภชน์ วั่งแก้ว	
๑๘. พลตรี สันติพงศ์ ธรรมปิยะ	
๑๙. พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ	
๒๐. รองศาสตราจารย์พิชาย รัตนดีลิก ณ ภูเก็ต	
๒๑. นายบรรชา พงศ์อายุกุล	
๒๒. นายพีชโรตม ลิ้มปิยะเชียร	

กรรมการวิสามัญผู้ลาประชุม คือ

๑. พลโท สุรใจ จิตต์แจ้ง	(ลาการประชุม)
๒. พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข	(ลาการประชุม)
๓. พลเอก ธนชล สุรารักษ์	(ลาการประชุม)
๔. พลเอกไพฑูย์ยันต์ คำทันเจริญ	(ลาการประชุม)
๕. พลโท กนิษฐา ชาญปรีชญา	(ลาการประชุม)
๖. พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย	(ลาการประชุม)
๗. พลเอกสุรวิชัย บุตรวงษ์	(ลาการประชุม)
๘. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	(ลาการประชุม)
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวี สุรฤทธิกุล	(ลาการประชุม)

ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ คือ

- นายปริญญา แสงแก้วเขียว

นิติกรชำนาญการ
คณะกรรมการวิสามัญ ๑
สำนักกรรมการ ๑

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๑๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการวิสามัญมาครบองค์ประชุมแล้วพลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมสรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

การเตรียมความพร้อมเรื่องวิทยากร และเอกสารพร้อมสาระสำคัญและประเด็นปัญหาเพื่อที่ใช้ในการสัมมนาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ในวันเสาร์ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ จังหวัดจันทบุรี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

๒.๑) รับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๑ วันจันทร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๐

โดยมีการแก้ไข

หน้าที่ ๑ บรรทัดที่ ๒๔ ความเดิม พลเอก สกลธี สัจจานิตย์

แก้ไขเป็น พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์

หน้าที่ ๕ บรรทัดที่ ๑ ความเดิม การรับฟังความเห็นเห็น

แก้ไขเป็น การรับฟังความเห็น

หน้าที่ ๗ บรรทัดที่ ๓๘ ความเดิม การกำหนด

แก้ไขเป็น การกำหนด

หน้าที่ ๑๒ บรรทัดที่ ๓๗ ความเดิม ความหมายขอคำว่า

แก้ไขเป็น ความหมายของคำว่า

หน้าที่ ๑๓ บรรทัดที่ ๑๖ ความเดิม จัดตั้งและวัตถุประสงค์จะปรากฏ

แก้ไขเป็น จัดตั้งและวัตถุประสงค์จะปรากฏ

และบรรทัดที่ ๖ ความเดิม ซึ่งจะไม่ใช่ความหมายของพรรคการเมืองถ้านำมาบัญญัติไว้

เช่นที่ผ่านมาจะทำให้ความหมายค่อนข้างแคบ

แก้ไขเป็น ซึ่งจะไม่ใช่ความหมายของพรรคการเมืองถ้านำมาบัญญัติไว้เช่นที่ผ่านมาจะทำให้

ให้มีมีความหมายค่อนข้างแคบ

หน้าที่ ๑๔ บรรทัดที่ ๒ ความเดิม เสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา

แก้ไขเป็น เสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา

หน้าที่ ๑๖ บรรทัดที่ ๒ ความเดิม พุทธศักราช ๒๕๕๖

แก้ไขเป็น พุทธศักราช ๒๕๖๐

หน้าที่ ๑๘ บรรทัดที่ ๓ ความเดิม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

แก้ไขเป็น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๒.๒) รับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๐

โดยมีการแก้ไข

หน้าที่ ๒ บรรทัดที่ ๑ ความเดิม กรรมการวิสามัญผู้ไม่มาประชุม

แก้ไขเป็น กรรมการวิสามัญผู้ประชุม

หน้าที่ ๒ บรรทัดที่ ๑๔ ความเดิม ๑) แต่งตั้งนายคำณูณ สิทธิสมาน กรรมการวิสามัญ

เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการและโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ

แก้ไขเป็น ขอมติที่ประชุมเพื่อแต่งตั้งนายคำณูณ สิทธิสมาน กรรมการวิสามัญและ

ที่ปรึกษาของคณะกรรมการ เป็นโฆษกคณะกรรมการวิสามัญ

ที่ประชุมเห็นชอบ

หน้าที่ ๒ บรรทัดที่ ๒๖ ความเดิม ๓) การจัดเตรียมแนวของคณะกรรมการวิสามัญเพื่อใช้

เป็นช่องทางในการสื่อสารเพื่อให้บุคคลทั่วไปได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.

๔) มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการจัดทำ Application Line เพื่อใช้แจ้งข้อมูลข่าวสารของ

คณะกรรมการวิสามัญ

แก้ไขเป็น ๓) มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการจัดเตรียมช่องทางในการสื่อสารของ

คณะกรรมการเพื่อใช้เป็นช่องทางที่ให้บุคคลทั่วไปได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่าง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. พร้อมทั้งจัดทำ

Application Line แจ้งข้อมูลข่าวสารของให้แก่คณะกรรมการวิสามัญทุกท่าน

หน้าที่ ๓ บรรทัดที่ ๒๙ ความเดิม โดยกำหนดให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนรวมตัวกัน
แก้ไขเป็น โดยกำหนดให้มีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนรวมตัวกัน

หน้าที่ ๓ บรรทัดที่ ๓๒ ความเดิม รวมทั้งคณะกรรมการ

แก้ไขเป็น รวมทั้งคณะกรรมการ

หน้าที่ ๔ บรรทัดที่ ๑ ความเดิม เมื่อเป็นไปตามกฎหมายเดิมและเป็นการกำหนด
รายละเอียด โดยการยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองมีอะไรบ้าง และใน (๒) การ
เลือกหัวหน้า พรรคการเมือง เจริญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิกและ
กรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง มีการกำหนดจำนวนไว้อย่างไรหรือไม่ นอกจากนี้
ตามกฎหมายเดิมการจัดตั้งตัวแทนสาขาพรรคการเมืองมีการกำหนดกรรมการไว้จำนวน
เจ็ดคนหรือไม่มีความ แตกต่างตามร่างฯนี้อย่างไร

แก้ไขเป็น กรณีกรรมการบริหารพรรคมิได้กำหนดจำนวนไว้ แต่เหตุใดจึงกำหนด
กรรมการบริหารสาขาพรรคการเมืองไว้เป็นจำนวนเจ็ดคน ตามมาตรา ๓๓ (๓)

หน้าที่ ๓๔ บรรทัดที่ ๑๔ ความเดิม สำหรับการกำหนดกรรมการสาขาพรรคการเมือง

แก้ไขเป็น สำหรับการกำหนดกรรมการสาขาพรรคการเมืองไว้เจ็ดคน

หน้าที่ ๔ บรรทัดที่ ๒๔ ความเดิม กรรมการพรรค

แก้ไขเป็น กรรมการบริหารพรรค

หน้าที่ ๕ บรรทัดที่ ๕ ความเดิม เหมือนหรือมีความแตกต่างกันอย่างไร

แก้ไขเป็น มีความเหมือนหรือมีความแตกต่างกันอย่างไร

หน้าที่ ๗ บรรทัดที่ ๑๖ ความเดิม จะต้องมีการแสดงเอกสาร

แก้ไขเป็น จะต้องมีการแสดงเอกสาร

หน้าที่ ๘ บรรทัดที่ ๓๒ ความเดิม หรือสามารถจัดตั้งได้ทันที

แก้ไขเป็น หรือสามารถจัดตั้งได้ทันที ตามมาตรา ๘

หน้าที่ ๘ บรรทัดที่ ๗ ความเดิม กรณีการพร้อมจัดตั้งพรรคการเมืองได้เลย ต้องมีเอกสาร
ตามมาตรา ๑๓ อนุ ๕ หรือไม่

แก้ไขเป็น กรณีการพร้อมจัดตั้งพรรคการเมืองต้องมีเอกสารแจ้งจดทะเบียนไว้
หรือไม่

หน้าที่ ๑๒ บรรทัดที่ ๓๕ ความเดิม องค์อิสระที่ประชุมร่วมกันพิจารณามาตรฐาน

แก้ไขเป็น องค์กรอิสระที่ประชุมร่วมกันพิจารณามาตรฐาน

หน้าที่ ๑๓ บรรทัดที่ ๖ ความเดิม แต่พรรคการควรนำองค์กรใดมาเป็นต้นแบบ

แก้ไขเป็น แต่พรรคการเมืองควรนำองค์กรใดมาเป็นต้นแบบ

หน้าที่ ๑๒ บรรทัดที่ ๓๕ ความเดิม องค์อิสระที่ประชุมร่วมกันพิจารณามาตรฐาน

แก้ไขเป็น องค์กรอิสระที่ประชุมร่วมกันพิจารณามาตรฐาน

หน้าที่ ๑๓ บรรทัดที่ ๗ ความเดิม เพราะพรรคการเมืองเสมือนสมาคมอย่างหนึ่ง

แก้ไขเป็น เพราะพรรคการเมืองเสมือนสมาคมอย่างหนึ่ง

หน้าที่ ๑๔ บรรทัดที่ ๒๑ ความเดิม หลักเกณฑ์นี้กำหนดชี้ตามความเหมาะสมของแต่ละพรรค
แก้ไขเป็น หลักเกณฑ์นี้กำหนดขึ้นตามความเหมาะสมของแต่ละพรรค

หน้าที่ ๑๔ บรรทัดที่ ๓๓ ความเดิม ลักษณะตามมาตรา ๑๔ จะครบถ้วนถูกต้อง
แก้ไขเป็น ลักษณะตามมาตรา ๑๔ จะถือว่าครบถ้วนถูกต้อง

หน้าที่ ๑๕ บรรทัดที่ ๑๘ ความเดิม ดำเนินกิจการของพรรค
แก้ไขเป็น ดำเนินกิจการของพรรค

หน้าที่ ๑๕ บรรทัดที่ ๔๒ ความเดิม สนับสนุนจากกองทุนพัฒนาการเมือง
แก้ไขเป็น สนับสนุนจากกองทุนพัฒนาการเมือง

หน้าที่ ๑๗ บรรทัดที่ ๒๑ ความเดิม ปัญหาปัจจุบันคือ ปัญหาการยุบพรรคทำให้สมาชิกไม่
ทราบว่าการเมืองของตนอยู่ที่ใด ประชาชนให้ความสนใจน้อยลงและไม่ได้รับการ

ยอมรับ ที่ผ่านมามีเพียงพรรคประชาธิปัตย์ที่คงมีค่าบำรุงพรรคการเมือง

แก้ไขเป็น ปัญหาปัจจุบันคือ พรรคการเมืองไม่ทราบว่าสมาชิกพรรคการเมืองมีตัวตนและ
อยู่ที่ใด ประชาชนให้ความสนใจน้อยลงและไม่ได้รับการยอมรับ ที่ผ่านมามีเพียง

พรรคประชาธิปัตย์ที่คงมีค่าบำรุงพรรคการเมือง

๒.๓) รับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๓ วันจันทร์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๐

โดยมีการแก้ไข

หน้าที่ ๒ บรรทัดที่ ๓ ความเดิม พิจารณา

แก้ไขเป็น พิจารณาศึกษา

หน้าที่ ๒ บรรทัดที่ ๑๗ ความเดิม พิจารณาศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญต่อสื่อมวลชน

แก้ไขเป็น พิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญต่อสื่อมวลชน

หน้าที่ ๗ บรรทัดที่ ๑๖ ความเดิม ซึ่งเป็นประเด็นที่คู่ต่อสู้ทางการเมือง

แก้ไขเป็น ซึ่งเป็นประเด็นที่คู่ต่อสู้ทางการเมือง

หน้าที่ ๑๑ บรรทัดที่ ๓๒ ความเดิม หากไม่ระบุนับรวมการคัดค้านไว้

แก้ไขเป็น หากไม่ระบุระบุนับรวมการคัดค้านไว้

หน้าที่ ๑๕ บรรทัดที่ ๔ ความเดิม กฎหมายการเลือกตั้งที่กำหนดให้เพิกถอนสิทธิ

แก้ไขเป็น กฎหมายการเลือกตั้งที่กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเพิกถอนสิทธิ

หน้าที่ ๑๖ บรรทัดที่ ๗ ความเดิม หรือต่อสู้เพื่อความเป็นธรรม

แก้ไขเป็น หรือต่อสู้เพื่อความเป็นธรรม

หน้าที่ ๑๖ บรรทัดที่ ๑๘ ความเดิม มาตรการตรวจสอบสองคณะกรรมการ

แก้ไขเป็น มาตรการตรวจสอบของคณะกรรมการ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.
เรียงรายมาตรา (สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้)

มาตรา ๓๓

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยธ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง

ได้ชี้แจงว่า ตามมาตรา ๓๓ คือการกำหนดให้มีสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันคน และต้องเพิ่มจำนวนสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนภายในสี่ปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน และจัดให้มีสาขาพรรคการเมืองในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดภาคละหนึ่งสาขา ส่วนรายละเอียดตามวรรคสองแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวัน และรายละเอียดหนังสือแจ้งตามวรรคสาม กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการตั้งสาขาพรรคให้มีหนังสือแจ้งนายทะเบียนด้วยภายในเวลาสิบห้าวัน โดยหลักการที่กำหนดจำนวนห้าพันคนเป็นจำนวนที่กำหนดใช้ในปัจจุบัน

ฝ่ายเลขานุการ เสนอข้อสังเกตของพรรคการเมืองจากการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ดังนี้ ตามมาตรา ๓๓ วรรคสี่ พรรคประชาธิปไตยได้เสนอประเด็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงตัวกรรมการสาขาพรรคต้องรายงานให้นายทะเบียนพรรคทราบภายในสิบห้าวัน กรณีเป็นการเปลี่ยนตัวบุคคลหรือเปลี่ยนชื่อ สกุล ต้องรายงานให้นายทะเบียนทราบด้วยหรือไม่ และระยะเวลาสิบห้าวันพรรคการเมืองดำเนินการเพียงพอหรือไม่

ศาสตราจารย์สนธิ อักษรแก้ว ที่ปรึกษาคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้สอบถามว่า โดยสาขาพรรคการเมืองแต่ละสาขาต้องมีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขานั้นตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป ต้องกำหนดหรือไม่ว่ามีภูมิลำเนาที่ปี

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยธ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง ได้ชี้แจงว่า ระยะเวลาตามข้อสังเกตของพรรคการเมือง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่า ปัจจุบันการติดต่อสื่อสารการแจ้งข้อมูลระหว่างกันมีวิธีการที่รวดเร็วขึ้น การแจ้งข้อมูลการเปลี่ยนแปลงไม่น่าจะต้องใช้ระยะเวลานานระยะเวลาสิบห้าวันน่าจะเพียงพอ ซึ่งพรรคการเมืองมีการเชื่อมต่อกับคณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่แล้ว ส่วนกรณีของภูมิภาค หมายถึง ต้องมีภูมิลำเนาที่อยู่ในเขตพื้นที่นั้นและมีทะเบียนบ้านในเขตพื้นที่นั้น

ศาสตราจารย์สนธิ อักษรแก้ว ที่ปรึกษาคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้สอบถามว่า กรณีจำนวนสมาชิกในพื้นที่เขตนั้นไม่เพียงพอ จะสามารถนำบุคคลจากพื้นที่อื่นย้ายมาภูมิลำเนาที่นี่หรือไม่

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยธ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง ได้ชี้แจงว่า การพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีการพิจารณาประเด็นนี้เช่นกัน การย้ายเข้ามาในภูมิลำเนาพื้นที่นั้นถือว่าเป็นบุคคลในพื้นที่นั้นและถือได้ว่าเป็นสมาชิกหรือผู้สมัครในเขตพื้นที่พรรคนั้นได้ เพราะพรรคการเมืองอาจต้องรับผิดชอบเขตพื้นที่หลายจังหวัด

นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา ที่ปรึกษาคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้สอบถามว่า ในกรณีที่บุคคลเสียภาษีในพื้นที่นั้นถือว่าเป็นสมาชิกหรือผู้สมัครในเขตพื้นที่ของพรรคนั้นหรือไม่

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า กรณีนี้ต้องมีลักษณะของการมีภูมิลำเนาในทะเบียนราษฎร

นายศิระชัย โชติรัตน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้สอบถามว่า ต้องมีกำหนดระยะเวลาอย่างไรหรือไม่

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้พิจารณารายละเอียดขนาดนั้น แต่บุคคลซึ่งย้ายมาในเขตพื้นที่นั้น ถือว่ามีภูมิลำเนานั้น

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ๑) กรณีสาขาพรรคการเมืองเมื่อมีจำนวนสมาชิกจัดตั้งครบถ้วน ต่อมาหากจำนวนสมาชิกไม่ครบจำนวนห้าร้อยคนพรรคการเมืองจะมีสภาพอย่างไร ๒) การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสาขาพรรคตามมาตรา ๓๓ วรรคสี่ กรณีการลาออก การตาย หากไม่มีการแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งจะทราบได้อย่างไร ๓) ร่างฯ มีได้กำหนดองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองไว้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีความเห็นอย่างไร

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า กรณีสาขาพรรคการเมืองกำหนดให้มีจำนวนของสมาชิกพรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนขึ้นไป กรณีจำนวนน้อยกว่าพรรคนั้นจะดำรงอยู่ไม่ได้ พรรคการเมืองจะต้องดำเนินการให้ได้สมาชิกตามจำนวนห้าร้อยคนและจำนวนสาขาพรรคการเมืองตามจำนวนภาคที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า ตามมาตรา ๓๓ วรรคสี่ กำหนดกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง โดยมีได้กล่าวถึงจำนวนสมาชิก เมื่อเกิดกรณีที่มีจำนวนสมาชิกไม่ครบจำนวนห้าร้อยคนจะทราบได้อย่างไร ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องเป็นผู้ตรวจสอบ ควรมีการเพิ่มเติมในวรรคนี้

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า ตามข้อเสนอของ นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ให้ร่างไว้ว่าเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่ในการตรวจสอบ

นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า ตามวรรคสี่ กรณีการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสาขาพรรคและคณะกรรมการสาขาพรรค แต่กติกาอื่นนั้นเหมือนเดิม

พลเอก มารุต ปิษโชตะสิงห์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง ได้แสดงความคิดเห็นว่า ตามวรรคสอง หัวหน้าพรรคแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันน่าจะเพียงพอ แต่การเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองภายในสิบห้าวันน่าจะไม่เพียงพอ ควรกำหนดเป็นสามสิบวัน

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ขบวนการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสาขามีการเริ่มขบวนการอย่างไร

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า เปลี่ยนแปลงที่ตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองเป็นเรื่องการบริหารของพรรคการเมืองตามข้อบังคับ เมื่อมาถึงคณะกรรมการการเลือกตั้งระยะเวลาสิบห้าวันน่าจะเพียงพอ ควรเป็นสามสิบวัน นอกจากนี้เรื่องการเปลี่ยนแปลงสถานที่ตั้ง แต่สิ่งที่ขาดหายไปคือ การพ้นของกรรมการบริหาร เช่น การลาออก การตาย ตามที่ พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า การรายงาน

สมาชิกในรอบสามเดือน อาจทำให้ข้อมูลนี้หายจากระบบข้อมูลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงอยากให้คงหลักการเดิม

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้สรุปว่า เบื้องต้นให้มีการแก้ไขมาตรา ๓๓ วรรคสี่ การแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันเป็นสามสิบวัน

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ชี้แจงว่า ส่วนการเปลี่ยนแปลงของคณะกรรมการบริหารพรรค กรณีครบวาระต้องแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรณีมีการเลือกคณะกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ก็ต้องแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ส่วนกรรมการสาขาพรรคเป็นการพันเฉพาะตัว เช่น การตาย การลาออก เปลี่ยนชื่อตัว หากมีการแจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งข้อมูลจะเป็นปัจจุบัน ตามกฎหมายเดิมจะอยู่ในมาตรา ๔๑ จะแจ้งรายละเอียดไว้ในมาตรา ๓๔ ซึ่งมีรายละเอียดของกรรมการสาขาพรรค ที่อยู่ ชื่อ สกุล

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา ที่ปรึกษาคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้แสดงความคิดเห็นว่าการตาย การลาออก ต้องมีการแต่งตั้งเพิ่มคือ การเปลี่ยนแปลง

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการการเลือกตั้ง ได้ชี้แจงว่า ตามที่ที่ประชุมอภิปรายกรณีการตายหรือการลาออก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ต้องแจ้งตามวรรคสี่

รองศาสตราจารย์พิชาย รัตนดิถ ฤ กฤ เกิด กรรมการการเลือกตั้ง ได้แสดงความคิดเห็นว่า ตาม (๒) สาขาพรรคการเมืองแต่ละสาขาต้องมีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขานั้นตั้งแต่ ห้าร้อยคนขึ้นไป หมายความว่า ๑) สาขาพรรคจะต้องรายงานจำนวนสมาชิกให้กับคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบทุกปีหรือไม่ หรือระยะเวลากี่เดือน ๒) หากสาขาพรรคมีจำนวนสมาชิกไม่ถึงห้าร้อยคนติดต่อกันเป็นเวลาหนึ่งปี สาขาพรรคนั้นจะสิ้นสุดโดยปริยายหรือไม่ ซึ่งเท่ากับเป็นการยุบพรรค

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการการเลือกตั้ง ได้ชี้แจงว่า ส่วนสาขาพรรคการแจ้งเป็นหน้าที่ของพรรคการเมืองคือหัวหน้าพรรค สาขาพรรคเป็นเพียงส่วนประกอบพรรคการเมือง พรรคการเมืองเป็นนิติบุคคล หน้าที่การแจ้งต่าง ๆ จะอยู่ที่หัวหน้าพรรคการเมืองหรือนายทะเบียนพรรคการเมือง ส่วนสาขาพรรคการเมืองจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรหัวหน้าพรรคจะต้องรับทราบในการประสานงานในองค์กรเดียวกัน ส่วนกรณีพรรคการเมืองที่มีสาขาพรรคการเมืองสมาชิกไม่ถึงห้าร้อยคนเป็นหน้าที่ที่ต้องดำเนินการให้ได้จำนวนห้าร้อยคน ส่วนกรณีมีการสิ้นสภาพตามมาตรา ๘๕ กำหนดพรรคการเมืองที่มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงห้าร้อยคนจะเป็นสมาชิกพรรคไม่ได้ และพรรคการเมืองใดมีสาขาพรรคมีจำนวนไม่ถึงตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดติดต่อกันหนึ่งปีพรรคนั้นจะอยู่ภายใต้การบังคับของการสิ้นสภาพ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้สอบถามว่า ระยะเวลาหนึ่งปีเริ่มนับอย่างไรและกระบวนการสิ้นสุดเมื่อใด

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการการเลือกตั้ง ได้ชี้แจงว่า ระยะเวลาหนึ่งปีนับตั้งแต่มีเหตุที่ทำให้สาขาพรรคการเมืองสิ้นสภาพ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดไว้สี่ภาค หากภาคใดภาคหนึ่งมีจำนวนน้อยกว่าที่กำหนดสาขานั้นจะไม่มีสภาพเป็นสาขาพรรคการเมืองตามกฎหมาย แต่หากภายในหนึ่งปีสามารถหาสมาชิกได้ตั้งเดิมพรรคการเมืองก็คงดำรงอยู่ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ในหนึ่งปีก็จะสิ้นสภาพการเป็นพรรคการเมือง

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้สอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะทราบได้อย่างไรว่า มีกรณีการสิ้นสภาพเกิดขึ้น

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ โฆษกคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า ควรกำหนดเพิ่มให้คณะกรรมการการเลือกตั้งคุ้มครองสอบ หากพบเมื่อไรให้เริ่มนับทันที

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า กรณีจะเป็นความรับผิดชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งควรเป็นความรับผิดชอบของพรรคการเมืองที่จะต้องรักษาองค์กรของตน

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า กรณีนี้ควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของพรรคการเมืองที่ต้องรายงานความถูกต้อง หากตรวจทุกสาขาจะมีจำนวนมาก แต่การคุ้มครองจะเกิดปัญหาได้ ให้เป็นความปรากฏแล้วดำเนินการตามกฎหมายน่าจะดีกว่า

นายสุรชัย ภูประเสริฐ กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา ได้แสดงความคิดเห็นว่า การสิ้นสภาพตามมาตรา ๘๕ โดยผลของกฎหมายเมื่อพิสูจน์ได้ให้มีผลย้อนหลังถึงวันที่ครบหนึ่งปี

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า ตามร่างฯ นี้ยังแสดงโครงสร้างที่ไม่ชัดเจนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องการให้พรรคการเมืองมีรูปแบบใด เมื่อมีพรรคการเมืองเกิดขึ้นมีสาขาพรรคการเมืองสี่ภาคได้มีการคำนึงถึงพรรคการเมืองจังหวัดหรือไม่ หากมีสาขาพรรคการเมืองจังหวัดพื้นที่รับผิดชอบเป็นอย่างไร กำหนดความเชื่อมโยงสาขาพรรคการเมืองภาคและสาขาพรรคการเมืองจังหวัดมีความเชื่อมโยงอย่างไร กำหนดให้ขึ้นอยู่กับภาคหรือขึ้นอยู่กับพรรคนั้น นอกจากนี้การกำหนดองค์ประชุม พรรคการเมืองใดมีสาขาน้อยจะได้เปรียบเพราะไม่ต้องจัดการประชุมให้มีความซับซ้อน ซึ่งร่างฯ ยังไม่มีการสนับสนุนให้เกิดการปฏิรูปที่เพียงพอ

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า ส่วนของพรรคการเมืองที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ออกแบบโครงสร้างไว้คือ ให้ความสำคัญอิสระในการบริหารจัดการ สำหรับประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสาขาพรรคการเมืองหรือความเชื่อมโยงโดยส่วนใหญ่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะกำหนดให้เป็นการออกข้อบังคับให้บริหารจัดการเองตามความเหมาะสม แต่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะกำหนดกลไกเรื่องสำคัญไว้ เช่น เรื่องการได้ข้อมูลของพรรคการเมืองมาอยู่ในความควบคุมดูแล การรับแจ้งข้อมูล โครงสร้างการบริหารพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๕ (๕) โดยความมุ่งหมายเรื่องโครงสร้างความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของพรรคการเมือง สาขาพรรคการเมือง และตัวแทนจังหวัดจะเชื่อมโยงอย่างไรกรณีที่สาขาพรรคการเมืองมีอยู่ในเขตพื้นที่ใกล้เคียงกันหลายแห่งจะบริหารจัดการอย่างไรจะกำหนดไว้ในข้อบังคับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า เช่นนั้นจะทำให้สาขาพรรคการเมืองจะมีการจัดตั้งสาขาไว้ให้น้อยที่สุด เพราะหากมีการจัดตั้งมากจะเกิดความยุ่งยาก

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ โฆษกคณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า มาตรา ๘๕ วรรคสอง เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนหรือมีผู้แจ้งต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดสิ้นสภาพตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นการกำหนดหน้าที่นายทะเบียนแล้ว ซึ่งได้สอบถามคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแล้วว่า มาตรา ๘๕ วรรคหนึ่งต้องเป็นการกล่าวอ้างมาตรา ๓๓ ไม่ใช่มาตรา ๓๒

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามว่า มาตรา ๓๓ วรรคสอง การประกาศเป็นหน้าที่ของใคร

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐ์ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า เป็นหน้าที่ของพรรคการเมือง นายทะเบียนพรรคการเมือง และหัวหน้าพรรคการเมือง เพราะเป็นการแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองของตน ขณะเดียวกันหน้าที่ที่การประกาศให้ประชาชนทั่วไปทราบเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามกฎหมาย

นอกจากนี้ มาตรา ๓๓ มีผู้แปรญัตติจำนวน ๑ คน คือ นายนิพนธ์ นราพิทักษ์กุล กรณีตาม (๑) ดำเนินการให้มีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันสองพันคน และต้องเพิ่มจำนวนสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนภายในสี่ปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐ์ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า การกำหนดจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันคนเป็นตามกฎหมายปัจจุบัน ซึ่งเป็นความเท่าเทียมกันของพรรคการเมืองเดิมที่มีอยู่กับการดำเนินการของพรรคการเมืองใหม่ตามกฎหมายนี้ เพื่อมิให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบ

นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ในกรณีสาขาพรรคการเมืองมีสมาชิกไม่ครบจำนวนเมื่อครบเวลาหนึ่งปีถือว่ายุบพรรคจะเป็นกรณีขัดกันหรือไม่หากตรวจพบว่าจำนวนสมาชิกไม่ครบก่อนจะยุบพรรคย้อนหลังได้หรือไม่

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า เห็นด้วยกับร่างข้อมาตรานี้ เมื่อมีการตรวจพบเข้าเงื่อนไขให้สิ้นสภาพไป หากให้เป็นการยุบพรรคย้อนหลังจะส่งผลกระทบต่ออื่นได้

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้สรุปผลการประชุมว่า
๑) กรณีสมาชิกสาขาพรรคการเมืองไม่ครบห้าร้อยคน เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบหรือไม่
๒) ควรแก้ไขระยะเวลาการรายงานในมาตรา ๓๓ วรรคสอง

มติที่ประชุม

มาตรา ๓๓

มีการแก้ไข

“มาตรา ๓๓ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน พรรคการเมือง ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการให้มีจำนวนสมาชิกไม่น้อยกว่าห้าพันคน และต้องเพิ่มจำนวนสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนภายในสี่ปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน

(๒) จัดให้มีสาขาพรรคการเมืองในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัด ที่คณะกรรมการกำหนดอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา โดยสาขาพรรคการเมืองแต่ละสาขาต้องมีสมาชิกที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของสาขานั้นตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

เมื่อจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองขึ้นในภาคใดแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่จัดตั้งสาขานั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

หนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ต้องมีรายการตามที่นายทะเบียนกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีแผนผังแสดงที่ตั้งสาขาพรรคการเมือง และชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวประชาชนของ

คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าและกรรมการสาขาพรรคการเมืองตามจำนวนที่กำหนดในข้อบังคับซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดคน

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสาขาพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง ให้หัวหน้าพรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และให้ประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย”

มาตรา ๓๔

ไม่มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

ฝ่ายเลขานุการ ได้ให้ข้อมูลว่า จากการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. มีข้อสังเกตของพรรคการเมือง ๑) เกี่ยวกับการได้มาของกรรมการสาขาพรรคการเมือง โดยให้ความเห็นว่า การกำหนดเช่นนี้ไม่เป็นการส่งเสริมกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตย ให้กระบวนการการได้มาให้เป็นไปตามข้อบังคับพรรคการเมือง ซึ่งข้อบังคับของพรรคการเมืองแต่ละพรรคอาจกำหนดว่าให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองเป็นผู้เลือกกรรมการสาขาพรรคการเมือง จึงมีข้อเสนอว่า เพื่อให้เป็นไปตามหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (ก) ด้านการเมือง (๒) บัญญัติว่าพรรคการเมืองต้องมีกระบวนการให้สมาชิกมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างแท้จริง และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า ต้องเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง จึงเสนอว่าควรบัญญัติให้ชัดเจนถึงกระบวนการการได้มาซึ่งกรรมการสาขาพรรคต้องมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก ส่วนหลักเกณฑ์หรือกระบวนการจะเลือกอย่างไรให้กำหนดในข้อบังคับ ประกอบกับปัจจุบันมีเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเชื่อมโยง ซึ่งพรรคการเมืองได้ดำเนินการแล้วเพื่อใช้ในการเลือกกรรมการบริหารพรรคและจะนำไปสู่การเลือกหัวหน้าพรรคโดยตรงจากสมาชิก ๒) ตามร่างของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ มาตรา ๓๗ แต่ตามร่างฯนี้ คือ มาตรา ๓๘ เกี่ยวกับกระบวนการการบัญญัติข้อบังคับของพรรคการเมือง ซึ่งต้องดำเนินการโดยที่ประชุมใหญ่ตามมาตรา ๓๘ พรรคการเมืองเห็นว่ากรณีการกำหนดข้อบังคับการประชุมใหญ่มีองค์ประชุมเพียง ๒๕๐ คน ซึ่งไม่สะท้อนจำนวนของสมาชิกทั้งหมดในการใช้สิทธิ์โดยตรงในการเลือกคณะกรรมการในตำแหน่งต่าง ๆ

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า ส่วนของหลักเกณฑ์วิธีการเลือกจะอยู่ในข้อบังคับ ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๑๕ (๖) เพื่อให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ในกรณีที่สมาชิกพรรคการเมืองเห็นว่าไม่เป็นประชาธิปไตยหรือไม่ถูกต้องสามารถดำเนินการได้ตามมาตรา ๔๑

นางนิพัทธา อมรัตน์เมธา ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ตามข้อบังคับรวมถึงการคัดเลือกกรรมการสาขาพรรคการเมืองหรือไม่

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า ตามมาตรา ๑๕ (๖) ใช้คำว่าหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกหรือการให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่งการดำรงตำแหน่ง

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า เจตนามาตรา ๓๕ คือ หากจำนวนสมาชิกถึงห้าร้อยคนจะเป็นสาขาพรรค ในกรณีที่มีจำนวนสมาชิกไม่ถึงห้าร้อยคนแต่เกินหนึ่งร้อยคนให้มีการดำเนินการตั้งตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด ส่วนการบริหารจัดการพรรคการเมืองใช้ข้อบังคับที่กำหนดเองโดยพรรคการเมือง มีการทำงานรูปแบบใดเป็นการให้อิสระพรรคการเมืองเป็นผู้พิจารณา อำนาจหน้าที่ที่ดำเนินการในลักษณะเดียวกันกับสาขาพรรคการเมืองแต่ไม่สามารถเป็นสาขาพรรคการเมืองได้เนื่องจากมีสมาชิกไม่ถึงห้าร้อยคน

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ตามมาตรา ๓๕ พรรคสอง ระยะเวลาสิบห้าวันน้อยไปหรือไม่

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า น่าจะเป็นกรณีที่กระบวนการได้เสร็จสิ้นแล้ว พรรคการเมืองจึงแจ้งให้นายทะเบียนภายในสิบห้าวัน โดยตัวบุคคลนั้นจะต้องทราบแล้วว่าตนได้แต่งตั้งเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ศาสตราจารย์อุตม รัฐอมฤต ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า ความประสงค์ตามมาตรานี้ต้องการให้สมาชิกพรรคมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรคการเมือง โดยมีตัวแทนส่วนกลางหรือตัวแทนสาขาพรรคการเมืองยังไม่กระจายในระดับพื้นที่ในระดับจังหวัด ซึ่งพรรคการเมืองที่ไม่ใหญ่จะมีสมาชิกไม่มาก หากพรรคการเมืองมีการขยายตัว มีความตื่นตัวทางการเมืองควรให้สมาชิกพรรคในระดับพื้นที่มีโอกาสดำเนินกิจกรรม จำนวนสิบห้าวันอาจเพียงพอเนื่องจากเป็นเรื่องพรรคการเมืองแต่งตั้งตัวแทนจังหวัดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบ และจดแจ้งไว้ว่าพรรคการเมืองนั้นมีตัวแทนประจำจังหวัด ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในกรณีเป็นกรรมการสรรหาเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค

นายศิระชัย โชติรัตน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้สอบถามว่า ในกรณีจะให้มีตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเหตุใดจึงไม่ให้มีการคัดเลือกกันเอง เหตุใดจึงให้ส่วนกลางเป็นผู้แต่งตั้ง

ศาสตราจารย์อุตม รัฐอมฤต ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า เรื่องการแต่งตั้งในเชิงหลักประชาธิปไตยหากพรรคการเมืองจะแต่งตั้งใครต้องให้ความเห็นชอบ แต่หากไม่กำหนดเช่นนี้ พรรคการเมืองอาจตั้งพรรคพวกในจังหวัดจะสามารถทำได้เลย แต่โดยวัตถุประสงค์ต้องการคนในจังหวัด แต่สามารถจะกำหนดเพิ่มเติมให้เป็นประชาธิปไตยชัดเจนขึ้นได้

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า กรณีตัวแทนพรรคการเมืองหลักเกณฑ์วิธีการเลือกหรือให้ความเห็นชอบอยู่ใน (๖) แต่ปัญหา คือ คำว่าแต่งตั้ง ไม่ได้หมายความถึงการแต่งตั้ง แต่เป็นอำนาจแต่งตั้งเมื่อมีกระบวนการแล้ว กรณีมีการเลือกหรือมีการสรรหาหัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้ใช้อำนาจแต่งตั้งบุคคลนั้นตามกระบวนการสรรหาตามข้อบังคับ

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า โครงสร้างตามร่างฯ นี้ เป็นการวางจากพรรคการเมืองไปสาขาภาคไปสาขาจังหวัด และตัวแทนประจำจังหวัด แต่ยังไม่มียุทธวิธีที่ชัดเจนว่าจะมีรูปแบบไหนที่จะสนับสนุนให้เกิดขึ้นจะทำให้การกำหนดไว้ตามมาตรา ๓๕ เป็นไปได้น้อยมาก เพราะบทบัญญัติพรรคการเมืองกำหนดไว้เพียงสี่ภาคและมีการกำหนดถึงสาขาจังหวัดและตัวแทนพรรคการเมืองจังหวัดแต่ไม่มีความเชื่อมโยง และไม่มีกำหนดการบังคับหรือสนับสนุนให้จัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ทำให้มีการแต่งตั้งตามมาตรา ๓๕ เท่าที่จำเป็น การแต่งตั้งเป็นการแต่งตั้งจากกรรมการบริหารพรรคมิใช่การเลือกแล้วมาแต่งตั้ง เพื่อความชัดเจนควรเปลี่ยนคำว่า “แต่งตั้ง” เป็น “เลือกตั้ง”

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า หากพรรคการเมืองไม่จัดตั้งสาขาจะผิดกฎหมายจึงจัดตั้งสาขาไว้เพียงให้ครบตามกฎหมาย และพรรคใหญ่จะมี ศูนย์ประสานงานการเลือกตั้งเป็นสาขา ทั้งที่มีสมาชิกเป็นหมื่นแต่ไม่จัดตั้งสาขาในเขตเลือกตั้งที่ไม่ใช่จังหวัด เพราะไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ส่วนสาขาพรรคไม่มีศักยภาพในการดำเนินการตามกฎหมายได้พรรคจะต้อง เป็นผู้จัดทำ เช่น เรื่องการจัดทำบัญชี ซึ่งตามร่างฯ ให้มีตัวแทนประจำจังหวัดหากให้สิทธิเฉพาะการเลือก ผู้สมัครและกำหนดนโยบายพรรคตามกฎหมายและแต่งตั้งจากส่วนกลาง สาขาพรรคคงมีจำนวนเท่าเดิมเพราะ ภาระการตั้งสาขาคงมีเช่นเดิม เพราะไม่แน่ใจว่าผู้แทนจังหวัดต้องรับผิดชอบใดตามกฎหมายหรือไม่

นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามว่า ผู้แทน พรรคประจำจังหวัดกับหัวหน้าสาขาพรรคจังหวัดใครมีอำนาจบทบาทแตกต่างกันอย่างไร

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยธ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า บทบาทไม่แตกต่างกัน แต่มีภาระพื้นที่รับผิดชอบมากน้อยแตกต่างกัน

ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต ที่ปรึกษาคณะกรรมการการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า ผู้ร่างฯ ประสงค์สนับสนุนให้มีประชาธิปไตยในพรรคให้มีส่วนร่วม แต่ไม่ยากกำหนดให้เป็นเด็ดขาดในหลายกรณีจึง ให้สมาชิกพรรคที่ประสงค์ประกอบกิจกรรมทางการเมืองให้มีการได้พิจารณาว่าพรรคการเมืองนั้นจะมีทิศทาง อย่างไร โดยการกำหนดตัวแทนประจำจังหวัดให้เป็นไปตามข้อบังคับ ซึ่งจะมีผลต่อการเลือกตัวแทนของ พรรคในการลงสมัครเป็นกรรมการสรรหาเป็นเรื่องของกรอบการใช้ดุลพินิจของพรรคการเมือง การมีสาขา พรรคมี มีตัวแทนประจำจังหวัด และสัดส่วนกรรมการบริหารพรรคจะให้มีส่วนอย่างไรจึงเหมาะสม โดยกำหนดเป็นข้อบังคับอย่างไร

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า เจตนารมณ์คือ ต้องการให้สมาชิกพรรคมีส่วนร่วม แต่กลไกของกฎหมายไม่สนับสนุนให้สมาชิกมีส่วนร่วมมีแต่ การกำหนดให้สมาชิกชำระค่าสมาชิกเท่านั้น ซึ่งสาขาพรรคและตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดต้องมี กลไกความเชื่อมโยงกัน ทั้งการปฏิบัติตามมาตรา ๙๐ วรรคสาม วรรคสี่ และการสรรหาสมาชิกบัญชีรายชื่อ

รองศาสตราจารย์พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต กรรมการการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่า การกำหนดเช่นนี้พรรคการเมืองคงปฏิบัติเพียงที่กฎหมายกำหนดเบื้องต้นเท่านั้น คงไม่มีแนวคิดการขยาย หรือสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสาขาพรรคหรือมีสมาชิกอย่างกว้างขวาง เพราะขยายมากมีโอกาสผิดพลาดมาก ซึ่งจะนำมาถึงการลงโทษพรรคการเมืองจึงคงเพียงรักษาสถานภาพไว้ ซึ่งอาจไม่เกิดพรรคการเมืองใหม่

นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ กรรมการการวิสามัญ ได้สอบถามผู้แทนสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาว่า ตามมาตรา ๓๕ การแก้ไขคำว่า แต่งตั้ง เป็นเลือกตั้ง โดยกระบวนการทั่วไปมีการ สรรหาขึ้นมา แล้วจึงมีการแต่งตั้งซึ่งกรณีนี้โดยกระบวนการข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเป็นอย่างไร

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีเยธ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า โดยกลไกวิธีการจะกำหนดอยู่ในข้อบังคับการแต่งตั้งเป็นการกำหนดอำนาจผู้รับผิดชอบที่จะ แต่งตั้งตัวบุคคลที่จะมีที่มาจากกระบวนการที่กำหนดในข้อบังคับ จึงกำหนดว่าใครเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้ง อย่างไรก็ตาม มาตรา ๓๕ วรรคสอง ส่วนของสาขาพรรคการเมืองที่ประชุมแก่เป็นสามสัปดาห์ในกรณีที่มีการ เปลี่ยนแปลง แต่เนื่องจากส่วนตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจะมีสองกรณีรวมอยู่ด้วยกันคือ ทั้งแต่งตั้ง และเปลี่ยนแปลง โดยกำหนดระยะเวลาเท่ากัน แต่กรณีสาขาพรรคการเมืองได้มีการแก้ไขเป็นสามสัปดาห์ มีแนวทางการพิจารณาคือ ๑) กำหนดระยะเวลาเป็นสามสัปดาห์เท่ากันหรือ ๒) แก้ไขของเดิมกลับเป็นสัปดาห์

(๕) ให้ความเห็นชอบรายงานการเงินและการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง
ที่ได้ดำเนินการไปในรอบปีที่ผ่านมา

(๖) กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือหัวหน้าสาขา
พรรคการเมือง

(๗) กิจการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมาย
หรือข้อบังคับ

กิจการตาม (๑) (๒) และ (๓) เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่
ของพรรคการเมืองแล้ว ให้พรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนทราบเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลง
การจดทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง และให้
นายทะเบียนประกาศการแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๓๘

รอกการพิจารณา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ

นายแสวง บุญมี รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ ได้สอบถามผู้แทน
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญว่า ตามกฎหมายเดิมกำหนดให้ที่ประชุมใหญ่สาขามือสมัครประชุมจำนวนเท่าไร
ตามร่างฯ จะกำหนดให้อยู่ในข้อบังคับมีเจตนารมณ์อย่างไร

พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ ได้สอบถามว่า จำนวน
สองร้อยห้าสิบคนมาจากฐานใด

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐ์ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการสิทธิการวิสามัญ
ได้ชี้แจงว่า มีที่มาจากการจัดตั้งพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าห้าร้อยคน กึ่งหนึ่งของที่ประชุมใหญ่จึงกำหนดสอง
ร้อยห้าสิบคน

พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์ ที่ปรึกษาคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ ได้สอบถามว่า หากมี
จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็นหมื่นคน จำนวนสองร้อยห้าสิบนี้จะเหมาะสมหรือไม่

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐ์ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการสิทธิการวิสามัญ
ได้ชี้แจงว่า จำนวนกำหนดไว้ในข้อบังคับเพียงแต่ให้จำนวนรวมกันต้องไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน ในกรณีมี
จำนวนมากการออกข้อบังคับไม่เหมาะสมก็อาจถูกสมาชิกร้องเรียนได้

พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า
๑) องค์ประกอบการประชุมต้องประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ๒) ตัวแทน
สาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ๓) ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ซึ่งหา
องค์ประชุมยังไม่ครบสองร้อยห้าสิบคนให้เพิ่มเติมสมาชิกให้ครบสองร้อยห้าสิบคน เป็นไปตามข้อบังคับ
กำหนดการจัดตั้งพรรคครั้งแรกว่า การจัดตั้งพรรคครั้งแรกจำนวนสมาชิกห้าร้อยคนองค์ประกอบจึงควรมีไม่
น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน อย่างไรก็ตามองค์ประกอบสองส่วนที่หายไปคือ ๑) เมื่อให้ความสำคัญองค์ประกอบ
ภาค จะต้องมีส่วนภาคแต่เหตุใดองค์ประกอบการประชุมจึงไม่กำหนดผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองภาคไว้
นอกจากนี้การประชุมใหญ่ไม่ได้มีกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกำหนดไว้

นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการวิสามัญ ได้ชี้แจงว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสถานะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองอยู่แล้วจึงไม่กำหนดองค์ประกอบให้ชัดเจน

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ ได้แสดงความคิดเห็นว่าการมีสาขาพรรคการเมืองมากจะแสดงความเข้มแข็งของพรรคแต่การกำหนดไว้เช่นนี้จะทำให้มีการกำหนดสาขาพรรคการเมืองน้อย หากเป็นการกำหนดไว้เป็นระดับภาคแต่ไม่จำเป็นต้องกำหนดจำนวนไว้กึ่งหนึ่ง

ทั้งนี้ มาตรา ๓๙ มีผู้เสนอแปรญัตติจำนวน ๑ คน คือ นายพรศักดิ์ เจียรณัย

มติที่ประชุม มาตรา ๓๙ รอการพิจารณา

มอบหมายให้ นายพัชโรดม ลิ้มปิษฐีธร ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาทบทวนมาตรา ๓๙ ให้แสดงถึงเจตนาการจัดตั้งพรรคการเมือง โดยการให้ความสำคัญและการกำหนดจำนวนจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองภาค แต่เหตุใดไม่ให้ความสำคัญต่อองค์ประกอบในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองนั้น ซึ่งควรกำหนดให้องค์ประกอบการประชุมใหญ่ควรมีองค์ประกอบสาขาพรรคการเมืองภาค นั้น ๆ ด้วย

“มาตรา ๓๙ องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งหมด ผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสาขาพรรคการเมือง ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด และสมาชิกพรรคพรรคสมาชิก ทั้งนี้ มีจำนวนรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าสองร้อยห้าสิบคน”

มาตรา ๔๐

ไม่มีการแก้ไข

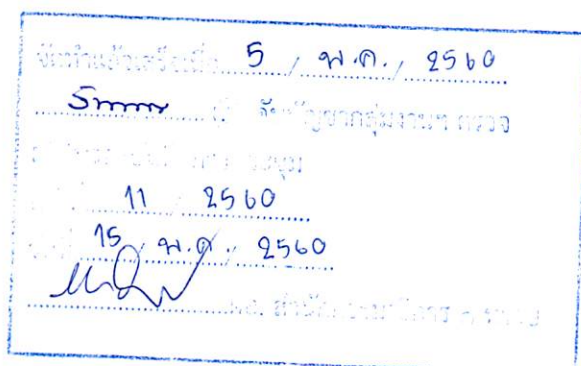
ไม่มีประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญนัดประชุมครั้งต่อไปในวันพุธที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๖ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม ประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวขอบคุณกรรมการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และขอปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๒๐ นาฬิกา

นางสาวมานิดา นามงาม นิติกรปฏิบัติการ
กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๑
สำนักกรรมการวิสามัญ ๑
ผู้จัดบันทึกการประชุม